

Hanna Będkowska
 Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie
 bedkowska.lzd@interia.pl

Temat lekcji

Skąd ten liść? (2) (etap edukacyjny: klasy 4-6 szkoły podstawowej)

Cele:

Cele kształcenia

Wiadomości. Uczeń:

- Definiuje termin *gatunki lasotwórcze*.

Umiejętności. Uczeń:

- Identyfikuje gatunki lasotwórcze.

Cele wychowania – postawy i przekonania. Uczeń:

- Zdaje sobie sprawę z różnorodności drzew leśnych.

Metody nauczania:

- metoda kierowania samodzielną pracą uczniów;
- metoda poszukująca (pogadanka);
- metoda podająca (opowiadanie i opis).

Formy nauczania

- wycieczka

Czas trwania zajęć

- 90 minut

Środki dydaktyczne

Okazy żywe w środowisku naturalnym	✓ Las lub park, w którym występują: sosna, świerk, jodła, dąb, buk, olsza, brzoza
Sprzęt wycieczkowy	✓ Przenośna apteczka ✓ Lupy (7 szt.) ✓ Kompasy (7 szt.)
Publikacje i materiały metodyczne	Mapa (7 egz.) – proponuję mapę parku lub otoczenia

	<p>szkoły (tylko przykład, nie musi być osadzony w realiach) z zaznaczonymi miejscami – od numeru 1 do numeru 7, w których rosną drzewa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wzory gałązek z liśćmi (sosna, świerk, jodła, dąb, buk, olsza, brzoza) (7 egz.) (załącznik 1) ✓ Klucz do rozpoznawania drzew: sosny, świerka, jodły, dębu, buka, olszy, brzozy (7 egz.) – załącznik 3 ✓ Karta pracy (7 egz.) (załącznik 2)
--	---

Materiały pomocnicze:

- podkładki z klipsem (21 szt. – po trzy na grupę),
- ołówki (7 szt.),
- temperówka,
- gumka,
- nożyczki (7 szt.),
- klej (7 szt.).

Plan lekcji

1. Zapoznanie z tematem.
2. Przedstawienie najważniejszych leśnych drzew.
3. Samodzielna praca uczniów.
4. Podsumowanie zajęć.

Przebieg lekcji

1. Zapoznanie z tematem

Nauczyciel zaprasza uczniów na lekcję, która będzie odbywała się poza murami szkoły. Opowiada, że ich zadaniem będzie rozpoznanie siedmiu gatunków drzew. Są to drzewa, które w leśnictwie odgrywają ważną rolę, ponieważ samodzielnie tworzą drzewostany i mają duże znaczenie gospodarcze. Określane są terminem gatunki lasotwórcze.

2. Przedstawienie najważniejszych leśnych drzew

Nauczyciel tłumaczy uczniom, że wśród drzew leśnych wyróżniane są gatunki lasotwórcze (samodzielnie tworzące duże drzewostany), współtworzące drzewostany mieszane oraz gatunki domieszkowe (występujące tylko jednostkowo, grupowo lub kępowo).

Spośród iglastych gatunków lasotwórczych uczniowie będą starali się rozpoznać sosnę, świerk i jodłę, natomiast spośród liściastych: dąb, buk, olszę i brzozę.

3. Samodzielna praca uczniów

Nauczyciel prosi, aby uczniowie podzielili się na 7 grup. Każda grupa otrzymuje potrzebne środki dydaktyczne i materiały pomocnicze. Nauczyciel tłumaczy przebieg pracy:

- Zadaniem każdej grupy jest określenie nazw siedmiu gatunków drzew, oznaczonych na mapie numerami od 1 do 7. Grupa pierwsza rozpoczyna rozpoznawanie od drzewa numer 1 (później 2, 3, 4, 5, 6 i 7), grupa druga od drzewa numer 2 (później 3, 4, 5, 6, 7 i 1) ... grupa siódma od drzewa numer 7 (później 1, 2, 3, 4, 5, 6).
- Drzewa są oznaczone w terenie kolorową wstążką przewiazaną wokół pnia.
- Po odnalezieniu drzewa należy, korzystając z klucza do rozpoznawania gatunków lasotwórczych, ustalić nazwę oraz porównać liście z rysunkiem.
- Po wycięciu rysunku należy wkleić go w odpowiednim miejscu na karcie pracy.

Nauczyciel umawia się z uczniami, że po upływie 30 minut wszyscy spotkają się w tym samym miejscu.

4. Podsumowanie zajęć

Podczas podsumowania zajęć uczniowie porównują swoje karty pracy. Nauczyciel sprawdza poprawność oznaczenia drzew. Wyjaśnia nieporozumienia. Gdy zauważy, że istnieją rozbieżności, podchodzi z uczniami do drzew i zwraca ich uwagę na najważniejsze cechy umożliwiające prawidłowe rozpoznanie nazw.

Załącznik 1

Wzory gałązek z liśćmi

Sosna

Świerk

Jodła

Dąb

Buk

Olsza

Brzoza

Załącznik 2

KARTA PRACY

Członkowie grupy:

1.	4.
2.	5.
3.	6.

Rozpoznajcie nazwy drzew:

Numer drzewa	Nazwa drzewa	Tu wklejcie odpowiedni rysunek
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	